

OBSAH

PŘEDMLUVA	5
1 JAZYK. JAZYKOVĚDA	7
1.1 Jazyk, řeč, sdělení (promluva)	7
1.2 Společenský charakter jazyka	9
1.3 Znakový charakter jazyka, jazyk a myšlení	9
1.4 Systémový charakter jazyka	14
1.5 Metody zkoumání jazyka	16
1.6 Dělení jazykovědy, synchronie a diachronie	18
1.7 Místo jazykovědy.	19
2 STRUKTURA PROMLUVY. JEDNOTKY JAZYKA	21
2.1 Suprasegmentální jednotky	21
2.2—3 Makrosegment, mezosegment, mikrosegment	21
2.4—5 Věta, slovo, morf	22
2.6 Syntagmatické a paradigmatické jednotky	23
3 FONETIKA. FONOLOGIE	25
3.1 Artikulační fonetika.	25
3.2 Akustická fonetika	31
3.3 Principy fonologické analýzy	32
3.4 Foném, třídění fonologických jednotek	33
3.5 Distinktivní rysy	35
3.6 Typologie souhláskových podsystémů	37
3.7 Typologie samohláskových podsystémů	44
3.8 Slabika	50
3.9 Intonace	52
3.10 Přízvuk	55
3.11 Delimitace	59
4 MORFOLOGIE	62
4.1 Principy morfologické analýzy	62
4.2 Morfém.	63
4.3 Morfon, sémém, gramém; místo morfologie mezi jazyko- vědnými disciplínami	63
4.4 Lexikální morfémy	65

4.5	Afixy	66
4.6	Realizace morfémů; alomorfy, alternace	67
5	LEXIKOLOGIE. SÉMANTIKA	72
5.1	Sémantický podsystém, sémantické pole	72
5.2	Vztahy mezi sémémy a morfémy (lexémy)	73
5.3	Klasifikace sémémů, komponenciální analýza	74
6	GRAMATICKÉ KATEGORIE	78
6.1	Gramém, gramatická kategorie	78
6.2	Vztahy mezi gramémy a morfémy	80
6.3	Rod (třída)	81
6.4	Diateze	83
6.5	Číslo (numerus)	86
6.6	Vid	88
6.7	Čas	89
6.8	Způsob (modus)	91
6.9	Určenost	93
6.10	Osoba	93
6.11	Pád	98
6.12	Slovní druhy	101
7	SYNTAX	104
7.1	Hloubková a povrchová struktura věty	104
7.2—3	Analýza věty, větné členy	105
7.4	Syntaktické vztahy; syntagma	109
7.5	Způsoby označení syntaktických vztahů	110
7.6	Transformace; souvětí; kondenzace	113
7.7	Modalita; druhy vět	116
7.8	Aktuální členění	118
7.9	Roviny promluvy	118
7.10	Textová lingvistika	118
8	JAZYK A SPOLEČNOST	120
8.1	Vznik lidské řeči	120
8.2	Diferenciace a integrace	122
8.3	Vývoj lidské společnosti a vnější dějiny jazyků	127
9	KLASIFIKACE JAZYKŮ	135
9.1	Sociolingvistická klasifikace	135
9.2	Areální (geografická) klasifikace	136

9.3	Genealogická (genetická) klasifikace	136
9.3.1	Jazyky Evropy, části Přední Asie a Indie	137
9.3.2	Jazyky severovýchodní Evropy, střední, severní a severovýchodní Asie	144
9.3.3	Jazyky jihovýchodní Asie a Oceánie	146
9.3.4	Jazyky Austrálie	148
9.3.5	Jazyky Přední Asie a Afriky	149
9.3.6	Jazyky Ameriky	153
9.4	Typologie jazyků	156
10	PÍSMO	163
	LITERATURA	171
	VĚCNÝ REJSTŘÍK	176